

Ponoven preprič med cerkvijo in vlado je nastal v republiki Mehiko

Mexico Ciudad, 22. junija. Guverner mehičanske države Vera Cruz, Adalberto Tejeda, se je napotil v glavno mesto republike, da konfirira s predsednikom, republiko Ortiz Rubio, glede nove postave, katero je sprejela državna postavočadja države Vera Cruz, in ki je naprejena proti cerkvam. Predsednik Ortiz Rubio je dal poklicati guvernerja Tejeda potem, ko je papežev nuncij v Mehiki sporočil predsedniku, da cerkvene oblasti ne bodo priznale postave, ki omejuje število duhovnikov v državi Vera Cruz na enajst, dočim se nahaja v državi nad en milijon katolikov. V uradnih krogih so mnenja, da se bo dal položaj mirnim potom poravnati, toda medtem pa prihajajo protesti tisočih katolikanov, in vse zglede, da bo prišlo do resnih sporov. Poseben odbor katolikanov je vložil silen protest pri ministru za notranje zadeve, dočim zopet drugi silijo predsednika, da ukrene potrebne korake, da se dotična postava razveljavi. Papežev nuncij trdi, da spolnovanje dotične postave pomeni, da se morajo vse cerkve v Vera Cruz zapreti. Izjavil je nadalje, da duhovni ostanje na svojih mestih ter nadalje vodijo bogoslužje. Glasom mehičanske ustave je postavno, ako cerkev začne boj proti sprejeti postavi. Nuncij je naredil guvernerja Tejeda odgovornega za dotično postavu. Tejeda je komunist. Nadalje se naznanja, da so komunisti v Huasteco napadli duhovne, ki so se vračali od pogreba. Duhovni so bili napadeni v župniščih, toda so napadalce katoliški kmetje prepodili.

Mati je prerezala vratove trem svojim otrokom

Lake George, New York, 22. junija. — Mrs. Leona Bearce, 30 let stara, je danes prerezala vratove svojim trem otrokom, da so izkrevavili. Izjavila je, da se je bala, da jo bo mož zapustil, ker ji je mož rekel, da je "crazy." Mater so aretirali.

Drzni roparji

Pet bradavičastih in kozvih roparjev je prišlo v nedeljo po polnoči v prostore na 3328 Brookpark Rd., kjer se prodaja opojna pijača. Roparji so prišli v prostore kot stari znanici, toda so takoj potegnili revolverje in zapovedali navzočim, da dvignejo kvišku roke. Odnegli so \$103.00 v gotovini, eno uro in nekaj malenkosti. Potem so pa odšli v sosednji prostor, kjer so oropali lastnika za \$27.00. Medtem pa je prišel neki žejni pivce v drugi prostor, katerega so roparji takoj napadli, in ker se je branil, so začeli streljati, nakar so pobegnili. Dotični pivce je bil obstreljen, in se je podal takoj k zdravniku, da mu rano obveže. Ker pa morajo zdravniki take stvari poročati policiji, je stvar prišla na dan. Policija je potem aretirala lastnika prvega prostora, Jamesa Cocha, ker je dobila pri njem žganje. Najprvo škoda, potem pa še arest.

Kozera mrtev

Dne 16. junija je bil od avtomobila zadet John Kozera z 1056 E. 67th St. Nesreča se je pripetila na St. Clair Ave. in 67. cesti. Včeraj je Kozera umrl v Charity bolnici.

Nobenega miru ni med papežem in Mussolinijem, se je izjavil papež

Vatican City, 22. junija. Papež Pij je danes povedal 800 dijakom teološkega seminarja, da ima skoro ves svet za seboj v poteku dogodkov, ko se preganja katoliška cerkev od strani Mussolinija. Papež je označil položaj kot zelo nevaran, in je izjavil, da ni vidika, da bi nastal sporazum z laško vlado. Niti preliminarni dogovori se niso še pričeli med Vatikanom in Kvirinalom. Skofje v Italiji poročajo papežu, da vlada med ljudstvom nemir in nevolja, od strani laške vlade se izvaja vojninstvo v čimdalje večjem obsegu, katoličane se neopravičeno sumniči in preganja. In v teh dnevih resne nevarnost, je izjavil papež, ne stoji za njim samo ves katoliški svet, pač pa velik del drugih pristašev. Pravijo, je rekel papež, ko je mislil fašiste, dasi z besedo ni omenil njih imena, da položaj ni tako nevaran, toda ravno nasprotno je resnica. Položaj je zelo nevaran. Medtem je pa papež umaknil svoj edikt, ki je prepovedoval javne procesije katolikanov, kar je storil kot v protest proti zatvoritvi katoliških klubov od strani laške vlade.

Policist v Akronu ustrelen od roparjev

Akron, O., 22. junija. — Policist Forrest Good v tem mestu, je bil včeraj ustrelen, ko je ustavljal neki avtomobil, o katerem je dobil sporočilo, da je bil ukraden. Ko je policist ustavil avto, sta skočila dva moška iz avtomobila in začela streljati. Oba roparja sta pobegnila, toda enega so pozneje prišli. Je neki Grk z imenom Tangelopoulos. Policija je prepričana, da bo tudi drugega roparja dobila v roke.

Lojzeti na farmah

V nedeljo se je zbralo na Gramčevi farmi v Geneva, Ohio, več Lojzetov, in med njimi je bil najbolj poznan Mr. Louis Špehek, ki je pripeljal svojo družino. Prišli so kar od ohčetih, ki se je v soboto večer vršila pri Grabeljskih v Genevi, ko se je hčerka poročila. Tudi Mr. Frank Stanonik je prišel z družino, in Frank Baniča tudi ni manjkalo. Bila je prav vesela družba pri Gramcu, ki je očitno uživala lepoto in krasoto idealnega 21. junija, ko praznujejo Lojzeti svoj god.

Prav po ribniško

Tako silno zanimanje vlada za izlet društva Ribnica št. 12 S. D. Zveze, da so nekateri člani šli že en teden prej na farme k Frank Keržiču, v Geneva, Ohio, da ne bi kaj zamudili. Pikan se vrši prihodnjo nedeljo. Nekateri so šli tudi iz same radovednosti, da se prepričajo, če ima Keržič kaj prešičev, katere bodo pekli na pikniku. In videli so jih še preveč. Pridite na piknik v nedeljo h Keržiču. To je tam, kjer vsako leto zraščajo tri milijone češpelj.

Novorojenec

Preteklo soboto popoldne je obdarila teta štokljka družino Mr. Anton Goliča na 19602 Shawnee Ave., s čvrstim fantom, ki je tehtal ob rojstvu 10 funtov. Čestitke!

* Cleveland Fallieres, bivši francoski predsednik, je včeraj umrl.

Republikanci se tolažijo s Hooverjevim govorom

Vaši prijatelji vas pozdravljajo z oceana

Te dni smo sprejeli sledeče pismo, pisano na parniku Ile de France od francoske linije dne 11. junija, na dan, ko so se izkrcali. Pišejo naši in vaši prijatelji: Samo par vrstic vam hočemo napisati, namreč, da smo se prav izvrstno imeli na potovanju preko morja. Bili smo veseli, zdravi in zadovoljni. Naši fantje in naša dekleta so prepevali in prepevale lepe slovenske pesmi, in le škoda, da tudi vas ni bilo z nami. Iskrene pozdrave vam pošiljajo: Ana Blatnik, Rose Tekavčič, Mary Milavec, Rosie Tekavčič, Karolina Breskvar, Frieda Breskvar, Teza Frank, Mrs. Mary Bruss, Mrs. Angela Mirtich, Miss Angela Nosan, Miss Mary Samsa, Miss Josephine Klanchar, Mary Glinšek, Ana Duhovnik, L. Kamnikar, Mary Riegler, Mary Stebly. Vsi gori omenjeni potniki so odpovali preko slovenske tverke John L. Mihelich Co. ki ima svoj urad v S. N. Domu.

Služaj zastrupljenja na družinskem pikniku

Lebanon, Indiana, 22. junija. — Družina Simmons je priredila za včeraj družinski izlet. Povabljeni so bili bližnji in daljni sorodniki družine. Na pikniku so imeli kokešje prigrizke. Takoj po zaužitju teh sendvičev sta umrli dve deklici, sestrji Simmons, stari 10 in 14 let. Pet nadaljnjih oseb je zbolelo. Oblasti stvar preiskujejo.

Škoda, škoda!

Policijski saržent William Bammerlin je te dni razbil 4800 steklenic, polnih dobre pive. Pijača je bila zaplenjena na nekem truku na Parkwood Drive. Žejne napajati je krščansko delo usmiljenja, naša policija pa skrbi, da hodijo ljudje okoli s suhimi jeziki v tem vremenu!

Ali bo Hoover imel srečo s svojim predlogom, da se ustavi dolgov?

Washington, D. C., 22. junija. — Predlog predsednika Hooverja, da se ustavi vsa plačila na vojne dolge in na vojno odškodnino, je našel v večini držav dober odmev, drugod pa zopet kritiko. Najhujši protesti proti moratoriju prihajajo iz Francije, kjer so francoski državni naravnost srditi nad Hooverjem. Ves francoski državni proračun se mora spremeniti, ako se odobri Hooverjev načrt. Toda dočim je Anglija sprejela Hooverjev načrt, se sedaj oglašata tudi Italija, ki je zadovoljna in tako bi bila Francija osamljena. Pa tudi v Nemčiji niso vsi krogi zadovoljni. Eden izmed vodilnih mož nemških bankirjev se je izjavil: "Eno leto moratorija ne pomeni prav nič za Nemčijo. Moratorij, to je, ustavljena plačila na dolge, bi moral trajati najmanj dve ali tri leta." Drugi nemški krogi pa, zlasti vladni, pravijo, da je prišla Hooverjeva ponudba kot dar iz nebes.

Ubila telica

Mr. Jos. Pograjc nam poroča, da je strela ubila telico v noči 19. junija. Telica je bila last Max Leonardija, ki stanuje na znani Močilnikarjevi farmi. Telica je imela okoli vratu srebrne okove in rinke v ušesih, znak plemenite pasme. Da telice niso našli ob pravem času tekem nevihte, bi se sicer sumilo, da jo je ustrelil kak član od St. Clair Rifle & Hunting kluba, ki so poznani vsi kot izvrstni strelci.

Poroke

Do ponedeljka, 22. junija, je bilo izdanih v licenčnem uradu 846 licenc za poroke. Zadnjo soboto se je oglasilo 81 parov za licence. Lansko leto je licenčni urad izdal 1389 licenc. Letos jih bo najbrž manj.

Lepota Slovenije oznanjena po vsej Ameriki

Prijetno so bili presenečeni preteklo nedeljo poslušalci radio, ko so potom radio postaje WGAR, v Clevelandu, potom National Broadcasting Co., dobili krasen slovenski in hrvaški radio program. Glasilo se je čisto in umljivo. Takozvani "Balkan Mountain Men" v New Yorku, pri katerem zboru je mnogo Slovencev in Hrvatov, so podali v resnici krasen radio program. Oglaševalec je bil Amerikanec Mr. Ford Bond, ki je na sijajen način predstavil našo slovensko pesem vsej ameriški javnosti, kajti National Broadcasting Co., seže po vsej Ameriki. Mr. Bond je povedal: "Živela lepa Slovenija, krasni paradiz v Jugoslaviji, obdan od sinjih gor, pokrit s senčnimi drevesi, v krogu srečnih, prekrasnih domačij. Bodi pozdravljena ti romantična Slovenija, prekrasna dežela, ki si videla že toliko tujih oblasti nad seboj, ki si se zvižala v tujem jarmu, toda tvoje krasne pesmice so se ohranile nedotaknjene do danes." In to so besede od strani Amerikanca! Zbor je zapel potem "Brez tebe, draga ljubeznaj!", potem pa "Ti si Milka moja, moja!" in "Bodi zdrava domovina!" Petje je bilo perfektno, spremljevanje enako in oglaševatelj imeniten! Kot čujemo, boste prihodnjo nedeljo ob 3. uri lahko čuli enak program potom WGAR postaje v Clevelandu.

Težko zbolela

Težko je obolela Mrs. Agnes Kastelic, soproga znanega in obče priljubljenega rojaka Math Kastelica na 15230 Saranac Rd. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo, saj veste kako je bolniku dolga v postelji. Iskreno ji želimo skorajšnjega okrevanja!

Kongresman Robert Crosser obljubljuje sodelovanje pri pomoči za naše rojake

Mnogo naših rojakov zaide od časa do časa v postavne homotije in zadrege, iz katerih ne vedo izida in izhoda. Zato so se dolgo vrsto let obračali na "Ameriško Domovino," ki je v stoterih slučajih posredovala s pomočjo kongresmana Charlesa Mooneya, da so prišli naši ljudje do svoje pravice. Po smrti Mr. Mooneya smo pa bili tako rekoč brez pravega "zastopnika" v Washingtonu. Te dni smo se obrnili na kongresmana Robert Crosserja iz 20. okraja glede pomoči in prejeli smo včeraj sledeče pismo: Vaše pismo z dne 17. junija sem prejel in v resnici me je veselilo, ker sem dobil besedo od vas. Mislim sem, seveda, da vam je znano, da bi vam vsak čas in na vsak način z največjim veseljem pomagal. S Bilo mi je že hudo, ker mi niste takoj pisali o vaših problemih. Ne samo, da bom z največjim veseljem prevzel vse slučaje, kateri so ostali nerešeni radi smrti Mr. Mooneya, pač pa vas prosim, da če imate kaj novih slučajev, nikar se ne obotavljajte ali odlašajte. Pošljite jih nemudoma k meni. In zagotavljam vam, da bodo vaši slučajji vselej dobili mojo največjo pozornost. Zlasti me je veselilo, ko sporočate, da ne računate ljudem za vaše delo. Brez dvoma je mnogo takih slučajev, v katerih se bo težko kaj naredilo, toda zagotavljam vam, da bodo vsi slučajji temeljito preučeni od moje strani kot odvetnik in poskušnji, katere imam kot dolgoletni član ameriškega kongresa. Le pošljite mi vse slučaje takoj in jaz bom naredil vse v svoji moči, da ljudem postrežem. In končno vas že zagotavljam, da mi bo za "Ameriško Domovino" delati v največje veselje, ker vem, da imate pošteno in lojalno naročnike. Sprejmite najlepše osebne pozdrave, vam iskreno udan — Robert Crosser — To pismo govori samo za sebe. Rojaki naj se tozadevno ravnaajo, kadar so v zadregi.

9,000 kandidatov v Španiji za volitve v nedeljo

Madrid, 22. junija. — Prihodnjo nedeljo se vrše po vsej Španiji volitve za ustavno skupščino. Nad 9000 kandidatov se je prijavilo, izvoljenih bo pa samo 470. Pričakovati je, da bo izvoljena republikanska večina, ker je mnogo monarhističnih in radikalskih kandidatov umaknilo svoje kandidature.

Plačanje davkov

V soboto je minul termin, ko bi morali biti plačani davki od posestev. Okrajni blagajnik je pričakoval \$40,000,000, toda namesto tega so pa nabrali skupno \$500,000, in ker drugače ne gre, so morali termin za plačilo davkov podaljšati. Čas je sedaj, da plačate davke do 20. julija.

Jih skrbi

Prometni komisar Donahue ne ve, kako bodo parkali vsi avtomobili na večer 3. julija okoli mestnega stadiona. Prostora je samo za 20,000 avtomobilov, pričakuje jih pa 50,000. Najmanj 100,000 ljudi bo zrl rokoborbo med Schmelingom in Striblingom 3. julija.

* Ogenj v Lorain, O., pri Wood Lumber Co., je včeraj povzročil \$50,000 škode.

Vesele in žalostne vesti iz življenja naših rojakov po širni Ameriki

95 procentov vseh rudarjev je na štrajku v Piney Fork, Ohio, in med njimi je stotine naših Slovencev. Premogariji so živeli v neznosnih razmerah.

Važen sestanek glede kulturnih prireditvev društev v Johnstown, Pennsylvania, se vrši dne 23. junija ob 1. uri popoldne v prostorih pevskega društva Bled. Vsa slovenska društva tam skupno nastopajo.

Kot poroča "Obzor" bodo imeli rojaki v Milwaukee, Wisconsin, v nedeljo, 28. junija, od 10:30 do 11:30 dopoldne svoj slovenski radio program. Sodelovalo bo več pevskih zborov in Jugoslovanski orkester pod vodstvom Mr. John Paulicha.

V Milwaukee, Wisconsin, je umrl rojak Frank Bačun, star 54 let, doma iz Ljubnjega v Savinjski dolini. V Ameriko je prišel leta 1902. Sopraga mu je umrla pred 5. leti.

Poroke Slovencev v Milwaukee. Poročili so se: John Jaklich Jr. in Miss Mildred Liech. Mr. Frank Gorshek in Miss Mary Golob, Mr. Steve Šemunac in Miss Virginia Stingel.

V Sheridan jézeru, blizu Cudahy, Wisconsin, je utonil Joseph Virovac, rodom Hrvat.

V Chicagu nameravajo Slovenci, Hrvati in Srbi potom svojih društvenih organizacij ustanoviti Jugoslovansko Centralno Organizacijo.

Miss Mary Hrvatič, hčerka dobro poznane rojaka v Calumet, Mich., se je te dni poročila z Mr. Peter Bracco.

V državi Michigan bo letos zopet dovoljeno loviti bobre (beavers). Bobre loviti je bilo prepovedano v Michiganu že od leta 1921. Bobri so se tako zaredili, da so se farmerji začeli pritoževati, ker jim bobri delajo škodo. Bobrova kožuhovina je zelo draga in slovenski lovci se pripravljajo za obilen lov v jeseni.

Dve mladi rojakinji, Miss Anna Šterk in Eva Klarich sta prevzeli vodstvo Michigan hotela v Calumetu, Michigan, kateri hotel je poznan kot najboljši v mestu.

V Ridgewood, N. Y., je umrl Joseph Šubelj, brat poznane opernega pevca Mr. Antona Šublja. Zadel ga je srčna kap. Zapušča ženo in tri otroke, in v Ameriki dva brata in eno sestro. Sorodnikom naše prav iskreno sožalje!

Poroka

V soboto se poročita v cerkvi Marije Vnebovzete Mr. Frank Karun, 829 E. 143rd St. in Miss Annie Čeligoj, 16024 Holmes Ave. Iskrene čestitke mlademu paru!

Delegat

Društvo Dom št. 25 SDZ je izvolilo za delegata Andreja Režina za 7. redno konvencijo Zveze.

Se je obesila

Mrs. Cary Matika, 13215 Crennell Ave., se je v svojem stanovanju obesila radi slabega zdravja.

Delegata

Društvo Naš Dom št. 50 S. D. Zveze je na zadnji seji izvolilo za 7. konvencijo Zveze John Pčarja in Helen Tomažič.

* Približno dva gangeža sta vsak dan ubita v New Yorku.

* Ameriški župani so se včeraj vrnili z obiska v Franciji.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 6626.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1929, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 147. Tue., June 23rd, 1931.

RAZNO IZ COLLINWOODA

Mrs. Karolina Batič, 16615 St. Clair Ave. je pustila prva in zadnja vrata odprta. Hotela je ena zapreti, medtem pa je potegnil močan veter ter zaloputnil vrata s tako silo, da ji je zmečkalo mazinec. Bila je štirinajstkrat na operaciji radi tega nesrečnega mazineca. Gospodinje, bodite previdne!

Druga nesrečnica je Miss Margaret Petrich. Ona je obšla perilo. Stala je na čevlju visokem zaboju. Zaboju se je prevrnil in je padla na tla. Zdravnik ji je rekel, da ne bo hodila celih šest tednov.

Mladi študent, Mr. Frank Petterlin bo prišel te dni na počitnice k svojemu očetu. On študira v Detroitu. Dobro došel med nami!

Čimdalje huje smo prizadeti. Mr. Hooverja "prosperiteta" je brez usmiljenja. Sedaj ponuja svojo "prosperiteto" okrog in se priljubljuje narodu, kot Mussolini. Pravi, da nas je naučil gospodariti. Ne pove pa, da hočejo narod strašno oslepariti. Koliko tisoč pridnih družin si je od ust pritrhalo, da so si kupili "bajto." Hooverjeva prosperiteta jih bo iz njih pregnala, pravi, da zna "gospodariti." Ako bi imel Hoover le malo usmiljenja, bi posredoval za boljši red pri delodajalcih. Ne rečem, da mora on narediti kak čudež v tej svetovni depresiji. Ampak prav gotovo bi on lahko otrli milijonom solze, ako bi od-

ločno nastopil in zagrozil delodajalcem, naj se upelje šesturni delovnik in delajo naj moške, ne pa žene.

Pravijo da v Ameriki spoštujejo ženske. Pa se jih vidi trpeti pri strojih v tovarnah, kot moške. Naj bi on vsaj ženske osvobodil tovarniške sužnosti. On je vendar komandant čez vojsko: na suhem in na morju. Torej lahko štiti siromake in zahteva zanje pravico, ako le hoče. Kot pa se vidi, imajo ti tičji le zabavo nad našim trpljenjem. In take naj zopet volimo prihodnjic? Nikdar!

Ran, katere so nam prizadali republikanski mogočniki, ne smemo nikdar pozabiti. Ali ne beremo zgodovine, kako so se upirali slovenski kmetje, ker jih je kruta gospoda tako gajžlala. Šli so celo na Dunaj do samega cesarja in so končno le dosegli svobodo.

Naš današnji delavec pa ne bo mislil na drugega, kot samo na obup. Zjokal se bo kot pri pogrebu, ter po pasje trpel in lizal pete ameriškim mogočnikom. Medseboj pa se pripravljamo za prazne malenkosti; Eni očitajo drugim, da so "farski," drugi, da so "rdečkariji," tretji, da so "komunisti" itd. Kjer je pet Slovencev skupaj, tam je gotovo osem strank. Na ta način ni čuda, da se oslabimo, bogatini imajo pa veselje z našimi zmešnjavami.

Poročevalec.

NAŠI LJUDJE NA VZHODNI STRANI

Pretekli ponedeljek se je vršila izredna seja delničarjev Slovenskega delavskega doma in sklenila oddati Jos. Kmetu vrt poleg doma v našem deset let. Kakor mi je zatrdil Jos. Kmet, bo na imenovanem prostoru postavil lično gasolinsko postajo, ki bo stala nad \$6,000.00. Uredil in opremil bo gasolinsko postajo z najmodernejšo tehniko in dal stavbi lepo lice, ki bo kras okolice. Uverjeni smo, da bo rojak svoje obljube izpolnil v dejstva. Postavil bo tudi dva dvigalnika na zračni pritisk za mazanje avtomobilov. Dela se bodo kmalu pričela in v nekaj tednih bo stala tam gasolinska postaja, obratovana po našem rojaku. Jože, le pospeši delo, da bomo pridno posejali z našimi "lizami."

Na razcepni točki, 152. cesti in Waterloo Rd., je bila na novo montirana signalna prometna luč, ki je bila že dolgo zaželjena. Na tem križišču je bilo že več nesreč in sedaj je upati, da bodo iste izostale.

Mr. John Tomažič, grocerist in mesar na vogalu 168. ceste in Grovewood, mi je zaupal, da je bil na seji kluba slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu sprejet sklep, da priredijo dne 16. avgusta velik piknik na Močilnikarjevi farmi za vse svoje odjemalce, in bo ob tej priliki razdeljenih nad tisoč nagrad. Piknik se bo vršil v velikem obsegu, kar bo naznanjeno v poznejših dopisih in v tem listu. Naši groceristi in mesarji hočejo zopet dobro potresti svojim odjemalcem in se vsem nam je dobro v spominu lanski piknik, ki se ga je udeležila ogromna masa našega naroda.

Lepo je to od naših trgovcev, da se vsaj enkrat na leto skupno razveselimo v prosti naravi, tem lepše pa tudi zato, ker bremena stroškov tega piknika bodo nosili oni na svojih ramah. Radovedni se vprašamo: kedaj nam verižne trgovine kaj prirede in za nas žrtvujejo? Če je kdo gladen — naj pogine, je njih geslo. Nasprotno pa naši trgovci podpirajo, kreditirajo, da celo sami radi svoje velike

jala lep dan srebrne poroke. Zlato poroko bova pa obhajala 25. junija 1956 — če bova učala.

Egidij Verhovic, 1043 E. 70th St.

dobrote lezejo v dolgove, ki jih morajo pod težkimi pogoji jemati na svoje rame.

Znano nam je, da če se le ena vrata slovenske trgovine zapro, da bi bil to velik udarec za rojake, ki žive v bližini in to radi kredita, ki so ga pri njem uživali. Trgovci, ki prodaja za gotov denar, ne riskirajo ničesar. Toda trgovci, ki kreditirajo, pa vedno veliko riskirajo in je ravno kredit velikokrat za trgovca usodopolen in ki požene trgovca iz trgovine. Oklepajmo se naših trgovcev v vseh slučajih in podpirajmo našo slovensko trgovino!

Naš rojak, dobrovoljen dečko, John Kaušek, na 19513 Keweenaw Ave., obratuje trgovino z grocerijo in mesnico v splošno zadovoljstvo naših rojakov. Je postrežljiv in pošten trgovec, ki želi vsakogar dobro postreči v blagu in ceni. John je član kluba slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu. Je marljiv trgovec in priden gospodar. Ima velik krog odjemalcev, ki mu trdno zaupajo. Rojen je bil v Stični na Dolenjskem. Njegov brat Leo Kaušek pa vodi na Saranac Rd., čistilnico oblek.

Pred desetimi leti je prišel v Ameriko in se je že po dveh letih bivanja tukaj lotil trgovine. Pred tremi leti si je vzel v zakon hčerko poznane Kolencove družine na 801 E. 156. St. Zakon ju je blagoslovil z rdečeličnim potomcem. Pridna žena mu marljivo pomaga v trgovini in skrbno gospodinji svoji družini. Rojak je lepega značaja, dobre srca in vreden je vsega zaupanja naših rojakov.

Na 882 in 200. cesti vodi trgovino z mehikimi piščanci, sladoledom in tobačnimi izdelki v lastnem in lično zidanem poslopiju Frank Jakšič. Rodil se je v Straži pri Novem mestu. 19 let je že v Ameriki. Lansko leto se je bil podal v staro domovino na obisk in rodna gruda je v njem zbudila domotožje, da si želi zopet nazaj. Je član več društev, priden gospodar obilni družini. Sam trdo dela in žena vodi v zadovoljstvo posetnikov trgovino. Številni prijatelji širom Clevelanda mu bodo napravili veliko veselje, če ga obiščejo, kadar jih vodi pot tam mimo.

Da ni potreba iz Shawnee Ave. hoditi drugam v trgovino, preskrbuje naše rojake v tej

okolici Frank Kastelc, ki vodi grocerijo in mesnico. Vidi se, da je v trgovini precej zaposlen in ima velik krog odjemalcev, ki dobe tam najboljšo postrežbo. Trgovske lokale ima lepo urejene in ima v groceriji kot v mesnih izdelkih vedno veliko izbiro. Rojak ima priključljiv nastop, prirojeno vljudnost in postrežljivost. Rojstni kraj mu je Velika loka pri Višnji gori. Minilo je 23 let, kar je prvič ugledal kip boginje Svobode v New Yorku in je od tistega časa vedno marljivo delal v različnih strokah. V trgovini se nahaja tri leta in nikdo bi mu ne prisodil, da je skoro novinec v tej stroki. Pri družini Petrovič na 61. cesti si je poiskal družico za življenje, s katero je dobil dobro gospodinjo in izvrstno pomoč v trgovini. Mrs. Kastelec je prišla s starši v Ameriko, ko je bila komaj tri leta stara. Rojaki, posejajte Kastelevo trgovino pridno in z vsem zaupanjem.

Tretji grocerist in mesar med 200 in 185. cesto je tudi dolenjski rojak, v osebi Antona Tekavčič, ki vodi dobro idočo trgovino na 19302 Chickasaw Ave. Tekavčič je človek vesellega značaja, ki ljubi zdrav humor. Njegova zdrava lica pove, da mu je zadovoljstvo in sreča stala že ob rojstvu na strani. Ne peha se za bogastvom in zadovoljen je, če more svoji obilni družini zaslužiti pošten vsakdanji kruh. Ima lično trgovino v veliki in sveži izbiri, kjer vlada red in snaga. Zna se pridno zasukati in pošteno postreči svojim odjemalcem. Ima lep nastop poštenega trgovca in uživa dober ugled v naselbini.

Zibelka mu je tekla ob desnem bregu reke Krke, v Dvoru pri Žužemberku. Po domače ga poznani rojaki nazivajo Kajharjev Tone. Tomšičeva rodnina iz Dvora mu je dala hčerko za ženo, ki mu pridno gospodinji že dolgo vrsto let. Mrs. Tekavčič je desna roka svojega moža v trgovini in pridno streže številnim odjemalcem. Na tega trgovca se vedno lahko s zaupanjem obrnete.

Pristnega Gorenjca nam v naselbini reprezentira naš rojak Mike Caserman, ki vrši plumbersko obrt širom Clevelanda. Ima bogato skušnjo v tej stroki že 13 let. Samostojno obrt vodi že šest let. Poznan je kot strokovnjak v tej stroki, ki mu malko more biti kos. Ima tudi pomočnika in oba imata dosti dela. Napeljava vode in sploh vseh cepi v vaši hiši mu lahko s polnim zaupanjem oddaste v izvršitev in lahko ste prepričani, da bo delo garantirano in po nizki ceni.

Rodil se je v Zapogah na Gorenjskem in je bil šele enajst let star, ko je dospel v Ameriko pred 22. leti. Stanuje vedno pri svoji teti Mrs. Caserman na 18700 Shawnee Ave., kjer ima lepo urejeno delavnico za dela, ki zahtevajo, da jih doma izdelajo. Je priden delavec in dobro usmerjen obrtnik z iskreno dušo. Poštenjak v delu in postrežbi in mu lahko vsakdo zaupa. Kadar boste potrebovali česa v plumberski stroki, obrnite se do njega v zagotovilo dobre postrežbe.

Jos. Vihtelich, 807 E. 222. St. je pred nekaj tedni prevzel trgovino z železnino in orodjem po trdki Grdina in jo sedaj vodi v lastni režiji. Rojak je po poklicu plumber in dober mehanik v tem poklicu. Njegova dela so točno in po želji izvršena. Napeljava cevi za vse potrebščine je njegova specialiteta.

Romantična Vrhnika mu je bila zibelka in s 14. letom se je podal v širni svet. V letu 1913. je stopil na ameriška tla in vedno trdo delal v borbi za kos kruha. Družina Kolenc, 801 E. 156. St. mu je dala hčerko za ženo, ki mu je v veliko pomoč v trgovini. Mrs. Vihtelich je tukaj rojena, toda jako lepo govori slovensko. Čast staršem, ki vzgojujejo svoje otroke v na-

rodnem duhu! Rojak je plemenitega značaja in blagega srca ter vreden, da ga podpiramo, kadar kaj potrebujemo. Ima dobro blago in zmerne cene.

Geslo: Svoji k svojim — naj živi med nami, ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju!

Joško Penko, zastopnik Ameriške Domovine.

EN DAN Z MUSSOLINI-JEM

Vstane. Je jezen navsezgodaj. Tak mora biti, če hoče, da obdrži njegov obraz svoj strog, neizprosni, jeklen izraz. Zajtrk še ni gotov in pripravljeno. Pokliče takoj vse kuhinjske osebe, ki se mora postaviti v vrsto ob steni, nakar mu naredi ostro pridigo o njegovi dolžnosti do njega, namreč Mussolinija, in države.

Nato gre igrati tenis. Pred igro se morajo njegovi soigralci postaviti v vrsto, nakar jim namredi spet govor, v kakšni zvezi je tenis igra z državo, posebno, če je pri igri on udeležen.

Zatem naredi govor kabine; nato je pregled in defiliranje fašistične milice. Ognjevit govor o potrebi velike armade.

Nato pregled mornarice. Ognjevit govor o potrebi velike mornarice.

Zatem konferenca glede razorožitve. Tekom konference zelo ostro naglašja, da se je treba razorožiti vsem državam, razen — Italiji.

Kosilo pri laški kraljevi rodbini. Med obedom naglašja Mussoliniju, kakšne važnosti je, ker ima kralj čast imeti ob svoji mizi njega — Mussolinija.

Nato pregled parade mlade balile in mladih fašistov. Ognjevit govor o važnosti mladine in njega — Mussolinija — za Italijo.

Zatem govor pred zvočnim filmom; obraz mu postane še bolj jezen in gleda grdo kakor "hudic iz krugle."

Večerja pri papežu v Vatikanu; med večerjo naglašja Mussoliniju papežu, kolikšna čast je zanj, namreč za papeža, ker ima njega — Mussolinija — kot gosta ob mizi.

Nato skliče večerno sejo kabineta, kateremu naroči in zabeleži, naj gleda in skrbi, da bo na Primorskem dovolj delomrznih barab iz Južne Italije, ki naj z gorjčami mažejo uporne primorske Slovence in če ne gre drugače, naj jih streljajo v hrbet.

Zatem leže spat in — govori v spanju do jutra...

ISKANJE "ZLATE JAME"

Dr. Herbert Basedow, član avstralskega parlamenta in poznan geolog, ki je vodil že več ekspedicij v Centralno in Južno Avstralijo, je te dni izjavil, da se mu je nedavno posrečilo dobiti karto ali zemljevid, na katerem je natančno označena lega neke jame, natrpne z zlatom in, ki je dobila ime "Aladinova jama." Basedow je zdaj zaposlen z organiziranjem ekspedicije, ki bo obstajala iz njega samega, dveh prospektorjev, nekaterih domačinov ter opremljena z avtomobili in kamelami.

Dr. Basedow pravi, da se nahaja ta bogata jama 300 milj od Alice Springs, in sicer v neraziskani pustinji, ki je skoraj brez vode in v kateri preži na raziskovalce tisoč nevarnosti.

Profesor je prepričan o resničnem obstoju te jame in je odločen podreti do nje, ne glede na nevarnosti, ki čakajo nanj in na njegova druga. Domačini so že večkrat omenili, da se tam nahaja jama, ki je napolnjena z zlatom in v potrdilo svojih trditvev, so prinesli seboj tudi večje kepe čistega zlata.

Jamo so iskali pred njim že drugi prospektorji, toda so bili vsi pomorjeni na okruten način od avstralskih divjakov.

Neki stari prospektor, po imenu Lasseter, ki je poginil pri iskanju te jame, je podal pred svojo smrtjo zapriseženo izjavo, da je jama našel ter da vsebuje mnogo zlata.

Če verjamate al' pa ne.

Ko je pred kratkim umrl nek kongresnik, se je takoj pojavilo veliko število kandidatov za isti urad. Kongresnik je bil skoro še gorak, ko so se že začeli pripravljati, kdo bo njegov naslednik. Eden teh kandidatov je bil celo tako usiliv, da se je obrnil do guvernerja in ga vprašal:

"Gospod guverner, ali imate vi kaj proti temu, če jaz zavzamem mesto umrlega kongresnika?"

"Popolnoma nič nimam proti temu," odgovori hladno guverner, "kar s pogrebnikom se zmenite."

Služkinja prosi svojo gospodinjo, če bi ji dovolila v petek prosto, ker bi šla rada na pogreb njenega zaročenca. Gospa ji seveda takoj dovoli, toda radovedno pripomni:

"Kako pa, da ne nosiš žalne obleke?"

"Tega pa še ne morem, ker ga bodo šele v petek obesili."

Star gospod, ki je bil močno oglušil, je sedel nekega dne v parku na klopi ter zrl po jezeru. Dolčas mu je bilo, ker ni bilo nobenega človeka, da bi se z njim razgovarjal. Kmalu pa prisede neki drugi gospod k njemu na klopi. Gluhi gospod opazuje tuja in v svoje veliko veselje vidi, da ta strašno hitro premika ustnice, da mu torej nekaj pripoveduje, česar pa ta ne razume. Čeprav je nategoval ušesa na vse kriplje, niti besedice ne more vjeti, kaj da mu hoče sosed povedati. Ker bi se bil strašno rad razgovarjal, se končno razkorajži in reče sosedu:

"Vem, da mi ves čas nekaj pripovedujete, toda niti besedice nisem še do sedaj razumel. Ali ne bi morda malo bolj glasno govorili?"

"Novodošli se pa obrne do njega in mu reče:

"Saj nisem rekel še nobene besede — samo tobak vžemim."

Učenci so dobili v šoli nalogo, naj opišejo človeško hrbtnico. Eden učencev je napisal sledeče:

"Hrbtnica je dolga kost; na enem koncu je nasajena glava, na drugem koncu pa sedimo."

Neka ženska je sedela pred svojo kočjo in obirala posušeno prešičevo kračo. H kočji nena doma prihitel sosed in ji pove, da se je njen mož v gostilni prepil in da ga je nekdo s kolonom ubil. Ženska ne reče nič, ampak kar naprej obra zmagatno kračo. Sosed, ki je mislil, da bo žena pri tej novici padla v omedlevo, se začudi nad mirnim obnašanjem nove vdove, pa reče:

"Kaj ti ni žal za tvojim možem?"

"Čakaj, da enkrat oberem to kost, pa boš videl, kaj se pravi tuliti!"

Zamorec je zbolel in je poklical zamorskega zdravnika. Ker se mu pa stanje ni nič izboljšalo, je poklical belega zdravnika k sebi. Ta ga preišče in ga vpraša:

"Pa vam je vzel vaš prejšnji zdravnik temperaturo?"

"Ne vem" odgovori črni bolnik, "do sedaj nisem še pogrešil drugega kot svojo uro."

Nekdo je izumil nove vrste padalo (parachute) in je izjavil, naj ga dvignejo v zrak, da bo to padalo preiskusil in dokazal, da je najboljši te vrste. Kakor je bil izumitelj mož velikih idej, je bil pa obenem strašno pozabljiv. Ko ga torej dvignejo par tisoč čevljev visoko in ga spuste proti zemlji, da preiskusi padalo, se ta spomni, ko je že padal par sto čevljev: "Oj, ti smola, ti; pa sem pozabil padalo doma."

D O P I S I

Cleveland, O.—Dne 25. julija, 1931 bom obhajal srebrno poroko. Lep in krasen je bil dan 25. junija 1906, ko sva si z možjo sedanjega soproga podala roko in srce v cerkvi sv. Lovrenca v Newburgu. Poročil naju je takratni župnik, Rev. Frank Kerže. Za tovariša je bil Jožef Popič, tovarišica pa Mary Kinkof. Poročno slavnost smo obhajali pri John Potokarju na Wood-

land in Stanton Ave. Jaz sem doma iz Hrušce pod Ljubljano, žena pa iz Bločic na Notranjskem. V zakonu sva dobila šest otročičev, ki so vsi živi in zdravi. Ne bom opisoval na dolgo in široko moje življenje v teh 25 letih zakonskega življenja. Kateri me pozna, ve moje življenje, kateri me pa ne, mu je pa tako vseeno.

Tako bova s ženo zopet obha-

JACK GALLAHAN:

JETNIŠNICE—VISOKE ŠOLE ZLOČINCEV

(Sledeči članek je spisal Jack Callahan, bivši zločinec in kaznenec, in članek je bil objavljen v neki ugledni ameriški reviji).

Gotovi sentimentalni ljudje pravijo, da so sedanji zločinci prisiljeni k desperadnosti, ker se jim za njihove zločine obljublja dolgaletna ječa. Z drugimi besedami povedano: zločinci, ki ubijejo svoje preganjalce, da izbegnejo zaporu, istih ne bi ubili, če bi bila doba zapora krajša. Temu naziranjju se moram smejati. Ti gospodje, zastopniki novodobne kriminologije, pravijo, da ječa ne poboljša zločince, da so zločinci bolni ljudje in da zločincev ni mogoče poboljšati z zaporom, pač pa da bi jih bilo treba izročiti neurologom in psihiatrom ter ostalim dušeslovcem v oskrbo.

Nazor, da zločinec ne bi moral, če ne bi bil za svoje zločine obsojen v dolgoletni zapor, je absurd in smešen za starega zločince (kakršnen sem jaz). Jaz sem mnenja—in za seboj imam 17-letno zločinsko dobo — da nosi glavno odgovornost za današnje zločinske razmere, ki vladajo v deželi, baš sedanja novodobna kriminologija s svojimi smešnimi, nemogočimi teorijami. Zločinec ima vse preveč simpatije. Vse preveč je govorjenja o "ubogem vragu, ki ni imel nikoli v svojem življenju prave priliko." Prišlo je tako daleč, da današnji "kruk" nima strahu ne pred sodiščem, ne pred ječo. Poglejmo samo rekorde nekaterih naših "proslulih" zločincev. Jack Diamond je bil v 16. letih 23-krat aretiran ter samo enkrat obsojen, in še takrat samo v poboljševalnico. Ali pa vzemimo moj lastni slučaj: v sedemnajstih letih sem bil enajstkrat aretiran, sedel sem pa samo dvakrat: enkrat dve leti, enkrat pa šest mesecev, ko bi moral sedeti 16 let.

Kako je to mogoče? Prav lahko. S pomočjo prevečanih odvetnikov, zločinskih in podkupljivih politikov in mekosrčnih mož in žena, ki tvorijo poroto, ker so slednji navajeni gledati na nas kot na uboge, vsega usmiljenja vredne fante, ki niso imeli nikoli v svojem življenju prilike, da bi nastopili pot poštenosti.

Zločinci imajo dandanes na sodiščih vse prilike, ki si jih morejo želeli. Te prilike imajo pravzaprav že najmanj zadnjih 15 let. Največji "break" ima zločinec pred sodiščem v tem, da ga izpuste na svobodo, če položi zahtevano varščino. In med tem, ko so zločinci na svobodi pod varščino, povzročajo nove napade, rope in umore in mnogokrat izrabijo ta čas, da se iznebe sebi nadležnih prič.

Metodom sodnikov, ki obsodijo zločince, se mora človek smejati. Sodišče ga obsodi v ječo za gotovo dobo let, ko pa je zločinec zopet prost, ga sodišče popolnoma pozabi, tako da je zopet popolnoma svoboden in lahko zopet mori in ropa po mili volji, dokler ga policija spet ne ujame. Kakšen sistem! Če bi imela naša družba pravi varnostni sistem, bi moral biti zločinec, ki je prikratk zasaden, obsojen od enega leta ječe, pa do možnosti, da presedi v ječi vse svoje ostalo življenje. V ječi bi moral razni strokovnjaki takega zločince učiti kakega rokodelstva, s katerim bi si lahko pozneje kot koristen član človeške družine služil svoj kruh, in zločinec ne bi smel imeti nobene izgleda na svobodo, dokler se ne bi rokodelstva temeljito izučil. Ko bi bil potem izpuščen iz ječe, bi bila njegova oprostitelj samo pogojna, to je, ostal bo svoboden, dokler se bo dobro obnašal. Policija bi morala biti obveščena o njegovi oprostitvi, nakar bi se moral vsak teden javljati pri njej. In če bi zakrivil tak človek, ki ve, da visi nad njegovo glavo obsodba,

da bi nosili svoje lastno obuvanje, srace in spodnje perilo. Z eno besedo: ta varden si prizadeva, da stori svojo jetnišnico jetnikom nepozabno, ker ve, da jetniki, katerim je v jetnišnici vse dovoljeno, postanejo takoj zopet zločinci, čim zapuste gostoljubno streho jetnišnice, v kateri so preživeli tako lepe in kratkočasne dni.

Če ne bi imela nova kriminologija tako absurdnih nazorov, kakor jih ima, ne bi bilo toliko umorov in požigov v jetnišnicah, kakor so se primerili v državah New York, Ohio, Colorado, Kansas, Missouri in Illinois, tekem katerih je izgubilo življenje 327 kazencev, šest pazenikov in ko je povzročil požar nad pet milijonov dolarjev škode.

Da so zločinci bolni ljudje, ki potrebujejo oskrbe dušeslovcev, to je bosa trditev. Jaz ne vidim absolutno ničesar, kar bi spominjalo na kako dušno bolezen pri naših velikih, notoričnih zločincih, kakor so Capone, Chapman (ki je bil že obešen), Anderson, Bugs Moran, Jimmy Nanneri, Jack (Legs) Diamond in drugi. Vsak od teh je telesno in duševno zdrav. Vsi ti dobro in redno jedo, dobro spe, svoj preostali čas pa prelenarijo.

Jaz sam nisem bil nikoli telesno niti duševno bolan. Kaj bi torej tak mož znanosti naredil z menoj, če bi me njemu izročili v "oskrbo," ko so me zasili pri zločinih? In kaj bi storili naši dušeslovci z mojimi znanci, Chapmanom in Andersonom, ki sta, dasi sta bila najbolj notorična ameriška zločincev in morilca, presedela po cele ure ob mizi v ognjeviti diskusiji glede Herbert Spencerjevih nazorov, ali pa sta prebila po cele noči ob čitanju Shakespearejevih del in spisov Anatola Francea?

Nikar ne mislite, da se zločinci ne boje prave kazni! O, pa še prokleto se je boje! Jaz na primer nisem še nikoli oropal nobene banke v državi Delaware. Zakaj ne? Zato, ker tam še vedno bičajo zločince, in bičanja sem se vselej bal. Tudi v državi Alabami nisem še nikoli izropal nobene banke, dasi je bil to moj posel. In zakaj ne? Zato, ker morajo ondodni zločinci delati kot črna živina v tamošnjih državnih premogovnikih, kar ni noben piknik, in tega sem se bal, kakor so se z menoj vred bali teh premogorovov tudi drugi zločinci.

Vsak zločinec je — logično — po svoji naravi morilec. Vsak pošten državljan je v njegovih očeh njegov sovražnik. Če ga pritirate v zagato, iz katere ne vidi izhoda, vas bo ubil, če ne boste vi prej njega. Čemu torej še nadalje pardonirati take karakterje? Samo en način je, da se mu ustavi njegovo rokodelstvo. Primite ga, dokler je še mlad ter ga vtaknite v ječo, kjer naj ostane dotlej, da se poboljša in svojega zločina skesa. Kazni v ječah, kakršno sem prej opisal in kjer so zločinci gospodje, ga ne morejo poboljšati, toda pogojna obsodba v dosmrtno ječo, ki je res ječa, bo tudi najbolj zakrnenega zločince potisnila na kolena.

Kako sem torej postal za 150 dolarjev na mesec član "bucket brigade" in imeljetil "političnega žaba." Ko sem vsak dan opravil svoje dveurno delo v izdelovalnici sraje, sem s tovariši kvartal, ali smo "šutali crap," za izpremembo in telovadbo pa smo vmes bili žogo in igrali base ball. Reči moram, da ni bilo v jetnišnici absolutno ničesar, kar bi povzročilo, da bi se kesal svojih zločinov, za katere sem bil obsojen, ali da bi naredil obljubo, da se hočem v bedoče poboljšati. In ta jetnišnica je veljala kot "vzor jetnišnica," toda z vidika kazencev.

Res vzorno jetnišnico poznam samo eno, to je ono, kateri je načeloval Richard Peterson, ki je sedaj Commissioner of Corrections v New Yorku. On ni brutalen človek, toda si zna pridobiti spoštovanje in ugled. On vidi v jetnikih individualce, ki potrebujejo discipline. On ve, da če se jetnika ne navadi discipline, da bo tak človek več en jetnik. Zato on ne dovoljuje nikakega petja v jetnišnici, temveč pomaga jetnikom k mišljenju s trdim delom. V njegovi jetnišnici ni nikakih "lig" za splošno dobrodelnost, nobenih basebal iger, nobenih kinoslik, koncertov in drugih privilegijev. V očeh tega vardenja so vsi jetniki enaki.

On ne dovoli nikakih cigaret, da bi se jih prinašalo jetnikom. On sploh ne dovoli nobene luksuznosti in udobnosti, ker je mnenja, da jetnišnica z udobnostmi ni jetnišnica. On ne dovoljuje premožnim kazencem,

da bi nosili svoje lastno obuvanje, srace in spodnje perilo. Z eno besedo: ta varden si prizadeva, da stori svojo jetnišnico jetnikom nepozabno, ker ve, da jetniki, katerim je v jetnišnici vse dovoljeno, postanejo takoj zopet zločinci, čim zapuste gostoljubno streho jetnišnice, v kateri so preživeli tako lepe in kratkočasne dni.

Če ne bi imela nova kriminologija tako absurdnih nazorov, kakor jih ima, ne bi bilo toliko umorov in požigov v jetnišnicah, kakor so se primerili v državah New York, Ohio, Colorado, Kansas, Missouri in Illinois, tekem katerih je izgubilo življenje 327 kazencev, šest pazenikov in ko je povzročil požar nad pet milijonov dolarjev škode.

Da so zločinci bolni ljudje, ki potrebujejo oskrbe dušeslovcev, to je bosa trditev. Jaz ne vidim absolutno ničesar, kar bi spominjalo na kako dušno bolezen pri naših velikih, notoričnih zločincih, kakor so Capone, Chapman (ki je bil že obešen), Anderson, Bugs Moran, Jimmy Nanneri, Jack (Legs) Diamond in drugi. Vsak od teh je telesno in duševno zdrav. Vsi ti dobro in redno jedo, dobro spe, svoj preostali čas pa prelenarijo.

Jaz sam nisem bil nikoli telesno niti duševno bolan. Kaj bi torej tak mož znanosti naredil z menoj, če bi me njemu izročili v "oskrbo," ko so me zasili pri zločinih? In kaj bi storili naši dušeslovci z mojimi znanci, Chapmanom in Andersonom, ki sta, dasi sta bila najbolj notorična ameriška zločincev in morilca, presedela po cele ure ob mizi v ognjeviti diskusiji glede Herbert Spencerjevih nazorov, ali pa sta prebila po cele noči ob čitanju Shakespearejevih del in spisov Anatola Francea?

Nikar ne mislite, da se zločinci ne boje prave kazni! O, pa še prokleto se je boje! Jaz na primer nisem še nikoli oropal nobene banke v državi Delaware. Zakaj ne? Zato, ker tam še vedno bičajo zločince, in bičanja sem se vselej bal. Tudi v državi Alabami nisem še nikoli izropal nobene banke, dasi je bil to moj posel. In zakaj ne? Zato, ker morajo ondodni zločinci delati kot črna živina v tamošnjih državnih premogovnikih, kar ni noben piknik, in tega sem se bal, kakor so se z menoj vred bali teh premogorovov tudi drugi zločinci.

Vsak zločinec je — logično — po svoji naravi morilec. Vsak pošten državljan je v njegovih očeh njegov sovražnik. Če ga pritirate v zagato, iz katere ne vidi izhoda, vas bo ubil, če ne boste vi prej njega. Čemu torej še nadalje pardonirati take karakterje? Samo en način je, da se mu ustavi njegovo rokodelstvo. Primite ga, dokler je še mlad ter ga vtaknite v ječo, kjer naj ostane dotlej, da se poboljša in svojega zločina skesa. Kazni v ječah, kakršno sem prej opisal in kjer so zločinci gospodje, ga ne morejo poboljšati, toda pogojna obsodba v dosmrtno ječo, ki je res ječa, bo tudi najbolj zakrnenega zločince potisnila na kolena.

Kadar se selite

Že večkrat smo povdarjali v časopisu, da naročniki, kadar se selijo, morajo svojo selitev direktno naznaniti v naš urad, in sicer osebno, ali potom pošte ali pa po telefonu. V nobenem slučaju ne smete povedati našim raznašalcem, da ste se preselili, ker je raznašalec prepovedano sprejemati enaka naročila. Ako boste točno v naš urad naznanili spremembo naslova, boste tudi točno dobili list na novi naslov. Prosimo, da to upoštevate!

VIŠARSKA POLENA

Spisal

NARTE VELIKONJA

"Pram se je nekaj trgal," je dejal mirno.

"Večerjat pojdi, Mohor, so naročili," se je zavedel Blaž.

Prav isti čas je Kosmačka oprezovala na pragu za Klančarjem. Prihajal je s težkim korakom iz doline, kjer je tesal.

"Hudo se mučiš," je dejala.

"Zakaj pa toliko delaš?"

"Glej jo, ali nimam žene? In sina!" si je obrisal pot.

"I, glej, saj res, sina!" se je zasmejala z rezkim glasom.

"Ker sva že pri tvoji ženi, povej mi, zakaj je žena vsa žalostna, če si doma?"

"Da je žalostna? Najbrž bi bila tudi ti, če bi ne bilo dela in bi čas šel v nič!"

"Zaradi dela!" je potrdila pomenljivo. "No, da, tebe itak doma ni treba, saj Matijec nosi vodo tvoji ženi in ji varuje otroka."

"Matijec, kakšen Matijec?" se je izmikal.

"Mohorjev Matijec! On ima tvojega otroka čudno rad. Kakor bi bil njegov," se je smejala ter pokazala dva velika zobala v gornji, sicer brez zob čeljusti.

"Lahko bi bil njegov, če bi ga bila Meta čakala. Mislim, da mu je le hudo, ker ga ni čakala. Ali ti žena kaj omeni?"

"Je drzno tiščala vanj."

"Saj sam vem; doma sem bil!"

"To pa je le čudno. Mislila sem, da ti pove, vsaj kako ji Matijec nosi vodo," se je hihitala ter se naglo umeknila stran.

"Kaj, če jo še zmerom prenaša čez zid!"

Klančar je obstal z odprtimi usti. Bilo mu je, kakor da se svet maje pod nogami.

"Se zmerom jo prenaša čez zid!"

Drugo jutro je šel Matijec k deseti maši.

"Matijec, Matijec!"

Ozrl se je ter videl za seboj Klančarja. Počakal ga je, da mu je stopil vstric.

"Tako nagel korak imaš!"

"Navada, sama navada!"

"Saj mudi se nama ne," je dejal Klančar ter si brisal pot s plešaste glave. "Tako sem se razgrel, da mi je kar vroče. In

če ne pazim, me trga po glavi. Oj pleša, pleša! To je spomin iz Galicije. Kar osuli so se mi pod kapo. Še žena se mi smeje. Vsi so ti izpadli, drugim pa ne, revež! Zdaj se boš pa vsak čas prehladil! — je rekla. Ali so tebi kaj izpadli, Matijec?" je mimogrede vprašal.

"Meni niso," je mirno povedal Matijec ter si odkril glavo. "Jaz se malo potim."

"Da ti niso!" je povlekel Klančar. "Jaz se zmerom potim! Ona se pa ne. Kar venomer sušiš srajco, — pravi žena —, tako neprijetno zadisi v sobi, pravi, če pridem potan z dela. — Otročje cunje pa ne! — ji pravim, te šele delajo težak zrak! — Pa pravi, to je čisto nekaj drugega. Čudno," se je smehljaj in zmajal z glavo, "ali ni čudno, Matijec? Otroci se ne poti kakor oče. Čudno!"

"Po materi je! Saj je prav, če ne deduje očetovih slabosti. Po materi! Saj se ona ne poti!" je dejal Matijec.

"Da se ne? Kako pa veš?"

se je zagnal na levo nogo Klančar čez kup blata na cesti.

"Ali nisi sam povedal?" se je zasmejala. "Pravkar, kako naj sicer vem!"

"I, saj res, kako naj bi vedel," se je smejal Klančar s čudno prisiljenostjo. "Kako naj bi vedel, saj nisi njen mož!"

"Njen mož pa res nisem!" se je smejal tudi Matijec. "Kaj vse se midva pogovarjava!"

"Prav res!" je potrdil Klančar. "Prav res, kaj se midva pogovarjava. Človeku pride vse na misel. In se čudno naplete beseda. Od potu sva se pogovarjala, pa prideva na to. Sem tesal v dolini. Pa smo tudi tako čudno prišli v besede. Tam mi je pomagal domačin, pa sva se med delom spustila v pogovor. Da ima doma otroka, je rekel, da ga imam tudi jaz, sem povedal. In me je naenkrat vprašal — pomisli, česa me je vprašal, Matijec?" se je ustavil predenj ter mu pogledal v oči.

"Kaj naj bi le vprašal?"

"Če sem prepričan, da je otrok moj!"

"In?" se je začudil Matijec.

"In jaz sem rekel: Najprej božji in potem moj! In on je dejal: Srečen ti! Ali slišiš? Da sem srečen!" se je razvnel Klančar.

"Srečen, nič ti ni!"

"Ne tako. Oni pa pravi, da dvomi."

"Dvomi?" se je začudil Matijec.

"Da, dvomi! Veš, kako dvomi!"

"Razumem!" se je posvetilo v glavi Matijecu.

"Razumem?"

"Da!" je zmajal Matijec z glavo. "Da tega ne uredi. Da ga ne povpraša —"

"Res, čudno! — Kaj bo čudno, pravi on, če sem mu pa dolžan. Za bajto sem mu dolžan. In če mi odpove posojilo, nimam bajte. Ali naj mi prodaja bajto?"

"Zaradi resnice naj jo!" je naglo znil Matijec, ne da bi pomislil.

"Da naj jo, praviš?"

"Zaradi resnice! Ali mu nisi rekel?"

"Nisem! Da mu je posodil v sili, pravi, in da bi ga ne žalil rad, če bi mu vendar delal krivico. Da dvomi samo, je rekel, in oni mu je dobronik!"

"Dobronik? Če je res, vražji dobronik, če pa ni res, potem bi mu povedal. Oba sta moža! Ampak resnica je več vredna kot bajta. Saj mu je potem vseeno! Če ima še tisto streho nad razdrtim gnezdom!"

"Vidiš, to je pa res!" je potrdil ves pogreznjen vase Klančar. "Razdrto gnezdo! Kako to lepo poveš. Ampak vendar. Kaj pa, če drugi sede k mladčim v to gnezdo. Oni — pravi — samo njega vrže iz gnezda!"

"Na to nisem mislil," se je prestrašil Matijec.

"Vidiš, na to nisi mislil! Oni pa je morda mislil," se je razgrevajal Klančar.

"Pa četudi," je našel Matijec misel. "Četudi. Resnica je več vredna kot osmrnjeno gnezdo. Ali mara vrana, vidiš, še vrana ne mara zanj, če ga ji sraka onesnaži. Pa bi človek! Jaz bi mu rekel, da je resnica nad vse!"

(Dalje prihodnje)

Umor pred 22. leti

Na 7801 Spafford Ave. v Clevelandu je živel pred 22. leti tedaj 37 let star Mr. Laura Sweitzer. To je bilo v letu 1909. Pri njej je stanovala tedaj 16 let stara hči Ema in neki border Jacob Geiss. 29. oktobra, 1909, se je, kot pripovedujejo policijski zapisniki, omenjeni border Geiss z nožem tako zabodel, da je umrl. V zapisnik se je zapisalo, da je storil samomor, in vse je ostalo mirno. Tedaj 16 letna hčerka Mrs. Sweitzerjeve, je danes 38 let stara. Poročila se je z nekim Harry Temple. Hčerka Ema je ob priliki najbrž povedala svojemu možu, da Geiss ni storil samomor, pač pa ga je njena mati, Mrs. Sweitzer ubila. Temple je postal jezen na Mrs. Sweitzer, ker je slednja večkrat prišla na njegov dom in mu pela litanije, kakšno življenje vodi. Temple je bil večkrat jezen, pa je šel na sodnijo in zatožil svojo taščo, da je pred 22. leti ubila borderja Geissa. Mrs. Sweitzer je bila aretirana. Na policiji je priznala, da je storila ta čin v silobranu, ker je Geiss v pijanosti ji grozil, da jo ubije in je zgrabil nož, toda ona je bila urnejša in ga je zabodla. Policija je na to opustila Mrs. Sweitzer, ki je danes 59 letna starka. Podala se je domov, premišljujoč o maščevalnosti — zetov!

(Dalje prihodnje)

Iskrena zahvala

Spodaj podpisana se prav iz srca zahvaljujeva vsem številnim gostom, ki so prišli na poročno slavnost naše hčerke Edith z Mr. Salomonom, preteklo soboto v Grdinovi dvorani. Zahvaljujeva se vsakemu posebej za vso prijaznost in naklonjenost, dobro voljo in za veselo zabavo. Prav posebno se pa moram zahvaliti še pevcem od društva Zarja, odsek št. 27 Soc. kluba, ki so nas tako iznenadili in zapeli pri poročni slavnosti tako lepe pesmice. Vsem skupaj prav iskrena hvala.

Mr. in Mrs. John Zaletel

Dvor Baraga, C. O. F.

Odbor prav vljudno prosi vse člane, ki se hočejo udeležiti društvenega izleta, ki se vrši 4. julija na prijazni farmi Blaž Haceta, da se takoj prijavijo glede vožnje. Mnogo jih nima svojih avtomobilov, zato bo treba preskrbeti truk. Treba je pa znati vnaprej za koliko oseb se truk naroči. Prijavi naj se vsak pri nadborštnarju Frank Permetu, 1133 Norwood Rd. Zadnji čas je do 27. junija. Vožnja za tja in nazaj bo stala samo en dolar za osebo. Prijazno vabi — Pripravljalni odbor. (148)

Isrena zahvala

Podpisana se tem potom najbolj iskreno zahvaljujeva vsem najinim prijateljem in prijateljicam, ki so nama priredili zadnjo sredo tako prijetno surprise party. Ravno tako lepa hvala za vsa krasna darila, ki sva jih dobila ob tej priliki. Bodite prepričani, da sva vam hvaležna za vašo pozornost in bova skušala ob priliki povrniti.

Mr. in Mrs. John Kramer

Lepa hvala!

Spodaj podpisani odbor se tem potom najiskreneje zahvaljuje vsem, ki so se v nedeljo 21. junija udeležili proslave društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, tako dopoldne, kot popoldne na pikniku. Udeležba je bila res sijajna in uspeh v vseh ozirih dober. Torej srčna hvala vsem udeležencem! Odbor.

V najem

se da hiša, šest sob, kopališče in furnez. V najem se da mali družini. Odda se tudi stanovanje s štirimi sobami in kopališčem, na frontu zgorej. 5608 Bonna Ave. Pozve se na 1416 E. 55th Et. (149)

Pohištvo

naprodaj za tri sobe, novo pohištvo. Proda se tudi Grand peč. Lepa prilika za mladi zakonski par. Proda se radi odhoda v drugo mesto. 5608 Bonna Ave. (147)

Stanovanje

se da v najem, štiri sobe, na 22677 Ivan Ave. Stanovanje obstoječe iz dveh sob se odda na 5301 St. Clair Ave. (148)

MESO! MESO!

Vedno velika zaloga svežega in suhega mesa. Prijazna posrežba in zmerne cene.

MARTIN FRANK

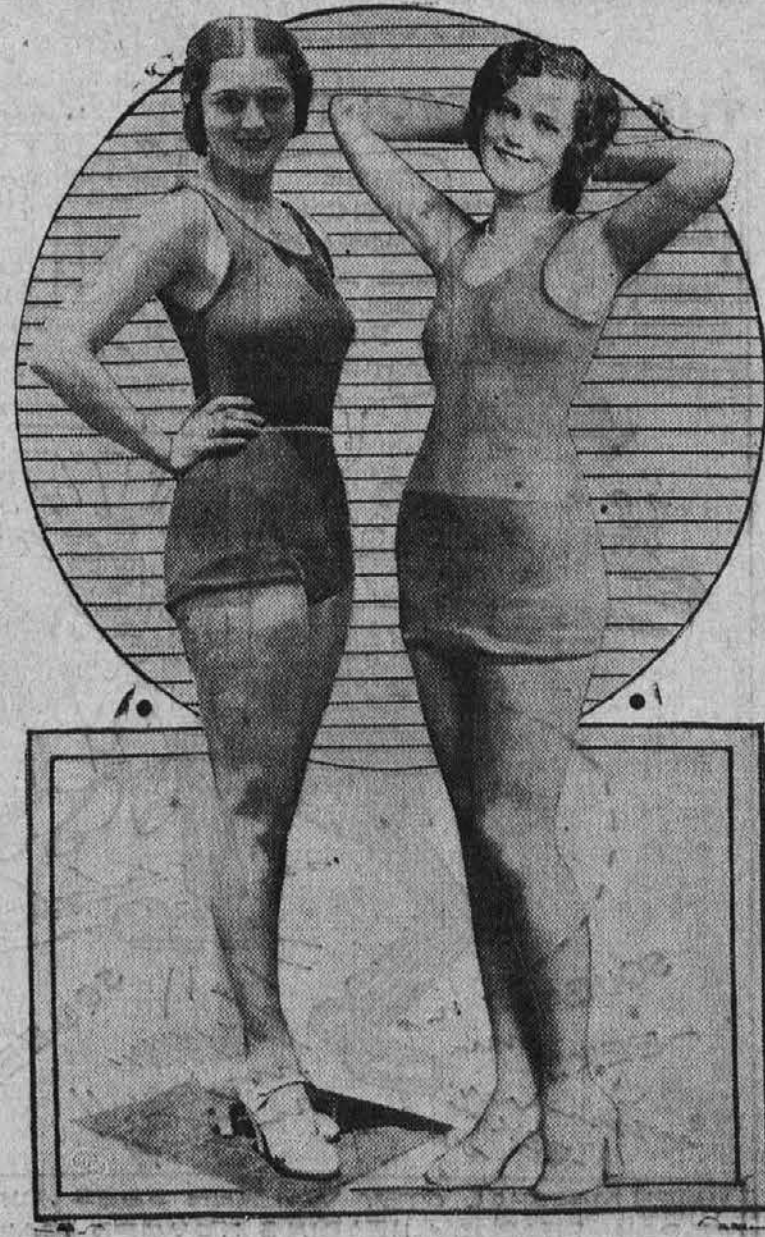
St. Clair-106th St. Market
GLENNVILLE 5994

DOBER PREMEO!

Točna posrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Starl Cimpermanovi prostori
HENDERSON 5798
FRANK ARKO, zastopnik

Frank V. Opaskar

ODVETNIK
1119 HIPPODROME BLDG.
Main 3785
Ob točkah, četrtih in sobotah
zvečer od 6. do 8. ure na
E. 93d St. in Union Ave.
OB SREDAH IN PETKIH
1106 E. 64th St.
Res. Tel. Yellowstone 0705-W

"Miss Belgium," katere je zastopala Netta Muchateau, levo, je v končni tekmi premagala "Miss United States," Almo Lee Patterson, desno, v tekmi svetovnih lepotic v Galveston, Texas. Netta je stara 17 let in ima dolge, črne lase.

MALI OGLASI

Odda se

v najem trgovski prostor in stanovanje, obstoječe iz štirih sob, in drugo stanovanje pa s tremi sobami. Vprašajte na 1033 E. 62nd St. (June 23. 25. 27)

Pohištvo naprodaj

Vse pohištvo za jedilno sobo, kuhinjska peč na plin in pralni stroj naprodaj. Vse je skoraj novo in se proda po nizki ceni. 1101 E. 63rd St. zgorej. (149)

Delo išče

vdova brez otrok, srednje starosti. Prevzela bi gospodinjstvo in splošna dela. Vprašajte na 1022 E. 72nd St. (149)

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

iz poljščine prevlel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadaljevanje)

"Nikomur izmed nas ni tajno," je odgovoril mladi oficir, "da želi naš knez razpad te ljudovlade, da bi dobil Litvo kot dedno kneževino zase."

Tu je umolknil in dejal bi, da se je njegova misel nehote srečala z mislimi Olenke, ker je čez nekaj časa pripomnil:

"Elektor in švedje so knezu na uslugo, a ker imajo vso ljudovlado v rokah, se nima pri nikomer skriti."

Olenka ni odgovorila nič. Končno je vstala in rekla: "Hvala gospod vitez," in je iztegnila roko proti njemu.

Oficir se je začel pomikati proti vratom.

Naenkrat se je pojavila na njenem licu lahka rdečica, obotavljala se je nekaj časa, naposled pa je rekla:

"Se eno besedo, gospod vitez."

"Vsaka je samo poklon zame."

"Gospod, ti si poznal gospoda — Andreja Kmitica. . ."

"Da, gospa, v Kejdanih. Zanjč sem ga videl v Pilviškah, ko smo šli iz Podlasja v te kraje."

"Ali je res, ali je knez govoril resnico, da se mu je ponudil gospod Kmitic, da se polasti poljskega kralja?"

"Ne vem, gospa. Znano mi je le to, da sta se v Pilviškah posvetovala med seboj, potem je odjezdil knez z njim v gozd in se ni tako dolgo vrnil, da se je Paterson začel bati in mu poslal vojake naproti. Jaz sem namreč vodil oni oddelek. Srečali smo kneza, ko se je že vračal. Opazil sem, da je bil zelo razburjen, kakor bi bilo pretreslo njegovo dušo nekaj velikega. Razgovorjal se je tudi sam s seboj, kar se ni sicer nikoli zgodilo. Slišal sem tudi, kako je rekel: 'Hudič bi se ne lotil tega. . . Sicer pa ne vem nič več. Šele pozneje, ko je knez omenjal to, za kar se mu je ponudil gospod Kmitic, sem mislil pri sebi: če je bilo to, se je moralo zgoditi takrat.'"

Bilevičeva je stisnila ustni "Hvala!" je rekla.

In čez hip je ostala sama. Misel na beg jo je popolnoma prevzela. Za vsako ceno je za to sklenila, da se iztrga iz teh ostudnih krajev in izpod rok tega izdajalskega kneza. Toda kam naj se napoti? Vasi in mesta so bila v švedskih rokah, samostani podrti, gradovi porušeni, ves kraj je mgolcel od vojakov in od hujskih ljudi, vojaških begunov, razbojnikov in vsakovrstnih lopovov. Kdo pojde z njo? Teta Kulvičeva, gospod mečnik rosienski in nekoliko njenih služabnikov. Ali jo pa bodo mogle te moči obvarovati? Morda bi šel tudi Ketling, morda bi celo našel tudi peščico zvestih vojakov in prijateljev, ki bi mu hoteli biti tovariši, toda Ketling je bil očitno preveč zaljubljen vanjo, torej kako naj ga potegne v dolg hvaležnosti, ki bi bilo treba potem plačati zanj preveliko ceno.

V tej duševni zdvojenosti je začela goreče moliti.

V tem je nastal močan vihar in drevje v sadovnjaku je začelo grozno šumeti. Zatopljen v molitev, se dekle naenkrat spomni puščave, ob katere kraju je rasla v svoji mladosti, in misel, da utegne najti edino v puščavi svoje varno zavetje, ji je šinila kakor blisk v glavo.

Zato se je Olenka globoko oddahnila, ker je končno našla, česar je iskala. Da! V Zelono, v Rogovsko puščavo. Tje ne pojde sovražnik, tam ne bo iskal razbojnik plena. Tam za blodi celo domačin, če zgresi

pot. Tam jo obvarujejo znani lovci Domaševičevi in ponosni Stakjani, če pa ni teh, če so vsi odšli za gospodom Volodijovskim, saj se lahko pride skozi te gozdove v druga vojvodstva in najde mir v drugih puščavah.

Misel na gospoda Volodijovskega je razveselila Olenko. Takega varuha bi ji bilo treba! To je pravi vojak, to je sablja, pod katero bi se bilo mogoče obvarovati i pred Kmiticem i pred samimi Radziwiłli! Tu se je nenadoma spomnila, da je tudi takrat, ko je zgrabil Kmitica v Bilevičih, svetoval naj poišče miru v puščini Bialoveški.

Torej v Bialovežo, če treba danes, jutri! Naj le pride rosienski mečnik, ne bom se obotavljala!

XVI.

Gospod mečnik rosienski se je vrnil nekoliko dni pozneje. Kljub temu, da je potoval z Boguslavovim spremnim listom, je prišel samo v Rosno; v same Bileviče ni imel po kaj iti, ker jih ni bilo več. Dvorec, poslopja, vas, vse je bilo požgano do tal v zadnji bitki, ki jo je bojeval jezuit Strašević na čelu svojega oddelka s švedskim kapitanom Rosso. Ljudje so bili po gozdovih ali pa v oboroženih partijah. Na mestu bogate vasi je ostala samo zemlja in voda.

Poti so bile prf tem polne beguncev iz raznih vojsk, ki so se pečali, hodeč v znatih gručah, z razbojništvom, tako, da niso bili pred njimi varni niti manjši vojaški oddelki. Gospod mečnik se ni mogel niti o tem prepričati, če so se ohranili v sadovnjaku s srebrom in denarjem zakopani lonci, in se je vrnil v Tavroge jako jezen, zagrižen v srcu in z velikim sovraštvom do uničevalcev.

Jedva je stopil iz kočije, ga je potegnila Olenka v svojo sobo in mu je povedala vse, kar ji je povedal Hassling-Ketling.

Na to je strepetal stari šlahič, ki ni imel lastnih otrok in je ljubil to dekle kakor svojo hčer. Nekaj časa je samo grabil za ročaj sablje, ponavljajoč: "Bij, kdor je pošten!" Končno se je prijel za glavo in začel takole govoriti:

"Mea culpa, mea maxima culpa! Saj mi je to samemu prišlo na misel in mi je to ta in oni šepetal, da je ta peklenskeč utenil v ljubezni do tebe, a jaz nisem govoril nič, še ponosen sem bil, ker sem si mislil: Saj se oženi! V sorodu z Gosievskim, s Tizenhauzom. . . Cemu ne bi bili v sorodu z Radziwiłom? To imam za svojo veliko ošabnost, Bog me je kaznoval za mojo ošabnost! Pošteno sorodstvo si je izmislil izdajalec. Tak sorodnik nam je hotel postati. Da bi ga ubili! — Kakor dvorski bik vaškim jalkovkam! Da bi ga ubili! To da počakaj! Prej strohni ta roka in ta sablja!"

"Sedaj je treba misliti na rešitev," je govorila Olenka.

In že mu je začela razlagati svoj načrt za beg.

Ko se je gospod mečnik oddahnil, je pazljivo poslušal in končno rekel:

"Tudi jaz si rajši nabere podanikov in napravim partijo. Pa bom napadal švede, kakor jih napadajo drugi, kakor je nekdaj Kmitic Hovanskega. Da, varnejše bo zate v gozdu in na polju nego na tem dvoru izdajalca in krivoverca."

"Dobro!" je odgovorilo dekle. "Ne le samo, da ne zagovarjam," je govoril v navdušenju mečnik, "marveč rečem še to: čim prej, tem bolje! A kar se

tiče zaveznikov, tudi kos ne manjka. Požgali so mi rodni dom, nič za to, zberem pa kmete iz drugih vasi. Vsi Bilevičevi, ki so že na bojnem polju, se nam pridružijo. Ti že pokaže mo, gospodič, tvoje sorodstvo! Pokažemo, kaj se pravi, segati po časti Bilevičev! Ti si Radziwił! Nič za to! V rodu Bilevičev ni hetmanov, a ni tudi izdajalcev! Videli bomo, za kom pojde vsa žmudž!"

Tu se je obrnil h gospodičini: "Tebe nastanim v Bialoveži, sami se pa vrnemo! Ni mogoče drugače! On se mora za to svojo delo pokoriti, zakaj to je žalitev vsega šlahčanskega stanu! Kralj, sejni, vsa ljudovlada je z nami!"

Tu je začel mečnik tolči s pestjo po mizi:

"Ta vojna je važnejša nego švedska, zakaj v nas je razžaljen ves viteški stan, vse pravice, vsa ljudovlada je zmagana v najglobljih temeljih. Ta domovina pogine, če se ne maščujemo in ne kaznujemo tega izdajalca!"

Dekle, ki je imelo nanj velik vpliv, ga je znalo pomiriti. Raztolmačila mu je, da je treba: zaradi rešitve in zaradi tega, da bi se beg posrečil, ohraniti najglobljo tajnost; knezu ne smejo pokazati, da kaj namerava.

On ji je sveto obljubil, da se bo ravnal po njenih načrtih, potem pa so se posvetovali o samem begu. Stvar ni bila preveč težavna, ker se je zdelo, da

ju nikakor ne nadzorujejo. Gospod mečnik je torej sklenil, da odpravi dečka z listi k ekonomu, naj takoj zbere in oboroži kmete iz vseh vasi, pripadajočih njemu in drugim Bilevičem.

Potem je imelo kreniti šest zanesljivih služabnikov v Bileviče po lonce s srebrom, v resnici pa so imeli ostati v gozdih in tam počakati s konji, prtljajo in prehrano za gospoda. Sama pa sta sklenila, da odideta iz Tavrogov z dvema služabnikoma na sanah do bližnje Gavne, potem pa zasedeta vprežna konja in odjezdita. V Gavno sta večkrat prihajala na obisk h Kučuk-Olbrotovskim, kjer sta se včasih ustavila čez noč, zato sta pričakovala, da ne bo vzbudil njun odhod nobene pozornosti in da ju ne bodo zasledovali, kvečjemu šele čez dva ali tri dni, ko bosta že sredi oboroženih kmetov in v globini neprehodnih gozdov. Odsotnost kneza Boguslava ju je utrdila v tej nadi.

V tem se je gospod Tomaž lotil z vso vno priprav. Deček z listi je odšel že drugi dan. Tretji dan se je razgovarjal gospod mečnik obširno s Patersonom o svojem zakopanem denarju, katerega je bilo, kakor je pravil, nad sto tisoč, in o potrebi, da ga prepeljejo v varne Tavroge. Paterson je rad verjel, ker je veljal šlahič za zelo bogatega moža in je tudi v resnici bil.

"Naj ga pripeljejo čim najprej," je rekel škot. "Če je treba, dodam še nekaj vojakov."

"Čim manj ljudi ve, kaj vozijo, tem bolje. Služabniki morajo zvesti, a lonce jim ukažem pokriti s konopljo, katero čisto vozijo z naše strani na Prusko, ali pa z dogami, ki se jih nihče ne polakomni."

"Bolje z dogami," je odgovoril Paterson, "ker skozi konopljo se lahko poskuša s sabljo ali sulico, če ni kaj drugega na dnu. Denar pa lahko vaša milost posodi knezu. Vem tudi, da potrebuje denarja, ker posestva malo nosijo."

"Jaz bi rad ustregel knezu, da bi ničesar ne potreboval," je odgovoril šlahič.

S tem se je končal razgovor in zdelo se je, da se vse najlepše ujema, ko je kmalu potem odšlo služabništvo, mečnik in gospodična Olenka pa sta imela odriniti zjutraj.

V tem pa se je nepričakovano vrnil Boguslav na čelu dveh pruskih konjeniških regimentov. Njegova stvar gotovo ni stala dobro, ker se je vrnil jezen in zagrižen.

Še istega dne je sklical vojni posvet, ki so se ga udeležili elektorjev zaupnik grof Seidewitz, Paterson, Saković in konjeniški polkovnik Krytz. Posvetovali so se do tretje ure ponoči, a vsebina posvetovanja je bil pohod na Podlasje proti gospodu Sapiehi.

"Elektor in švedski kralj sta

me dovolj okrepila z vojniki," je govoril knez. "Eno izmed dveh je mogoče: ali dobimo Sapieho še na Podlasju in v tem primeru ga moramo streti, če pa ne, zasedemo Podlasje brez odpora. Za vse to pa je treba denarja, in tega mi nista dala niti elektor, niti švedski kralji ker ga nimata."

"Pri kom pa naj iščejo denarja, če ne pri vaši knežji prevzvišenosti?" je odgovoril grof Seidewitz. — "Na vsem svetu govor o neizmernih zakladih Radziwiłov."

Na to Boguslav:

"Gospod grof, če bi imel vse,

kar mi gre iz mojih posestev, bi gotovo imel več denarja kakor pet vaših nemških knezov skupaj. Toda v deželi je vojna, posestva ne nosijo ali pa so jih zavzeli vstajniki. Morda bi se dala dobiti gotovina na posodo pri pruskih mestih, vendar vi veste najbolje, kaj se godi v njih, ko bi morda edino še za Jana Kazimirja razvezali svoje vreče."

"A Kraljevec?"

"Kar sem mogel dobiti, sem vzel, a še tega ni bilo mnogo."

"Čutim se srečnega, da bom mogel dati vaši knežji milosti dober svet," je rekel Paterson.

NAZNANILO

in ZAHVALA

V največji žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je v Gospodu zaspala naša ljubljena hčerka, oziroma sestra

ANNA AIDIŠEK

in sicer je preminula dne 2. junija, 1931 v starosti 22 let, prevedena z vsemi zakramenti. Pokojna je bila članica društva sv. Lovrenca, št. 63 KSKJ, društva Bled, št. 20 SDZ ter Dekliškega društva.

V dolžnost si štejemo, da se najprej zahvalimo Rev. John J. Omanu za cerkvene obrede ter bogoslovca Louis Kužniku in Joseph Sustarju za njiju asistenco, Rev. Albina Gnidovcu, ki jo je ves mesec maj obhajal vsako jutro, ter Mr. Ivan Zormanu za lepo cerkveno petje. Iskrena hvala častitim sestram od sv. Lovrenca, ki so obiskovale našo drago hčerko v bolnišnici ter za njih tolažilne besede skozi vse dni žalosti. Hvala društvenim članom, ki so čuli pri pokojni, ter vsem onim, ki so prišli ranjko kropiti in moliti za pokoj njene duše. Iskrena hvala Mr. Louis L. Ferfoljatu, ki je bil nam skozi vse dni žalosti naklonjen in za točno preskrbo in lepo vodstvo pogreba. Prav iz srca se zahvalimo vsem članicam Dekliškega društva, ki so redno vsak večer molile na domu pri ranjki, ko je ležala na mrtvaškem odru, ter dekletom, ki so ranjko položile k večnemu počitku.

Prav iz srca se zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše: Mr. in Mrs. Mike Gričar, Miss Anna Lekan, Young Ladies Sodality, Miss Mary Cesek, Miss Rose Cesek, družina Cesek, Mrs. Frances Perko, družina Cmunt, družina Habijan, Mr. Peter Bukovec, The Girls from the Cleveland Hat Mfg. Co., Mr. Edward McEwen, družina Suković, Mrs. Adler, E. 110th St., Mr. in Mrs. Martin Lindich, Miss Josephine Sraj, Miss Antonia Sraj, družina Sustersic, Miss Justina Supan, Miss Josephine Sadar, Mr. in Mrs. Louis Lipoglavšek, Mr. in Mrs. Pavscl, Mrs. Masel, Mr. in Mrs. Ambrose, Mr. Bailey, Mrs. Miklavčič, Mrs. Ulepič, and the Sisters of Saint Dominic of Harvey, Ill.

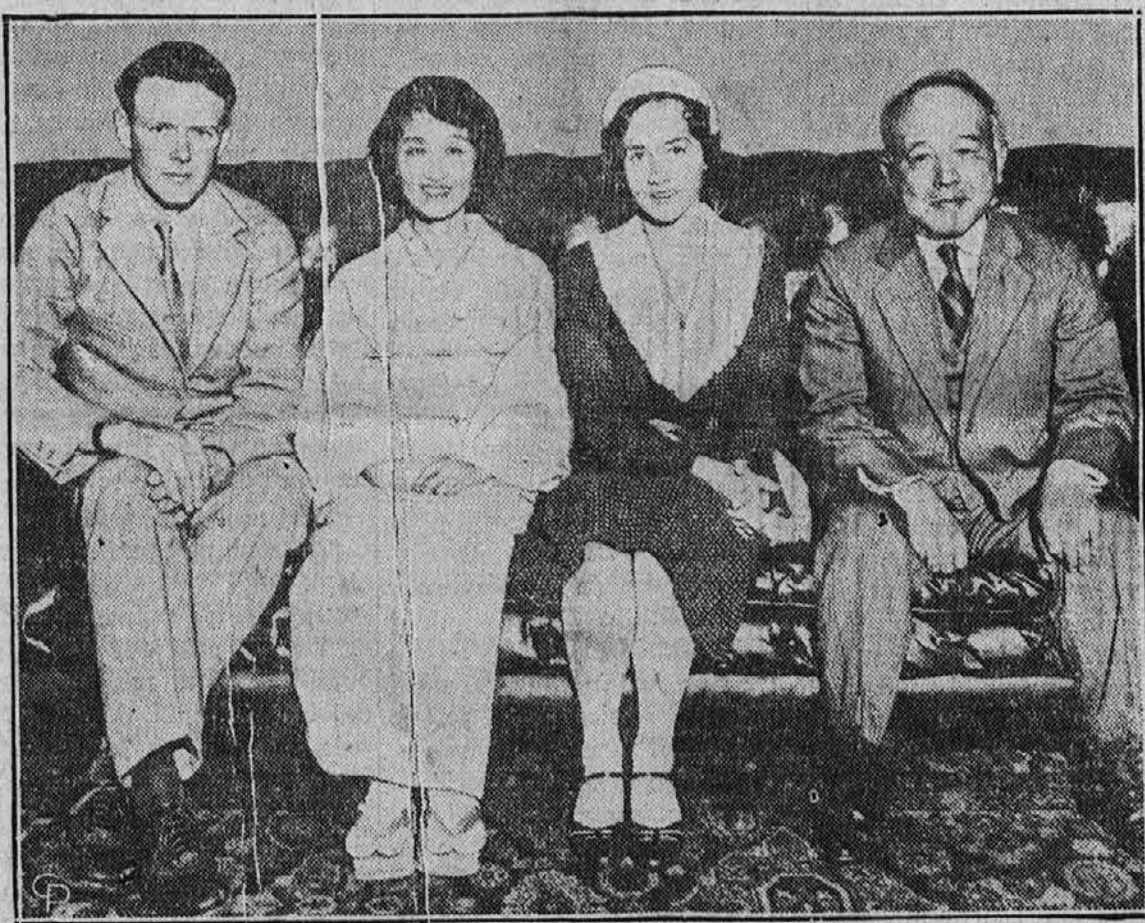
Hvala za lepe vence: Mr. in Mrs. Mike Gričar, Mr. in Mrs. Ferenček, Mr. Jernej Tomšič in družina, družina Pujzdar, St. Clair Ave., družina Hrastar, The Matrons of The Main Lunch Room of The Ohio Bell Telephone Co., društvo Bled, št. 20 SDZ.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu: Mrs. Frances Perko, Mr. Joseph Kosak, Mr. Louis Gross, Mr. John Zaletel, Mr. Jacob Resnik, Mr. George Zakrajšek, Mr. Frank Remec, Mr. John Cergol, Mr. Frank Udovič, Mr. Frank Kužnik, Mr. Anton Boldin, Mr. George Sever, Mr. Louis Arko, Mr. Ignatius Godec, Mr. Frank Novak, Mr. John Prosen, Mr. Gliha iz St. Clair Ave., Mrs. Cigoj, Mr. Matt Arko.

Če se je pomotoma katero ime izpustilo, prosimo, da nam oprostite ter se jim ravno tako zahvaljujemo. Torej še enkrat vsem skupaj iskrena zahvala.

Ljuba hčerka, draga sestra se ločila je od nas; zadnja ura smrtne njene je obšla za ves čas. V grobu tistem tamkaj sniva večno spanje že sedaj, v miru božjem naj počiva, večna luč je svetlaj.

Žalujoči ostali: Maria Aidišek, mati. Frances, Angela, Antonia, Mollie, sestre. Cleveland (Newburg), O., 23. junija, 1931.

Slika kaže polkovnika Lindbergha in njegovo ženo, obenem z japonskim poslanikom in njegovo ženo v Washingtonu, ko je dobil Lindbergh dovoljenje od japonske vlade, da sme poleteti z aeroplanom na Japonsko.

PRESELITEV!

Vsem cenjenim slovenskim in hrvaškim avtomobilistom naznanjam, da sem preselil svojo postrežbo z baterijami za avtomobile iz 1153 Norwood Rd. na

1123 E. 74th St.

Priporočam se še nadalje za popraviljanje starih baterij in za nakup novih Willard Storage baterij.

JOSEPH ŽNIDARŠIČ

1123 EAST 74TH STREET

Tel. Henderson 0796

NAZNANILO

Vsem molim prijateljem in drugim avtomobilistom naznanjam, da smo zopet odprli "Battery Service" na 1153 Norwood Rd. V prodaji bomo imeli tudi najboljše nove baterije. Se priporočamo

B. HACE IN SIN 1153 Norwood Rd.